

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/93/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116201322
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4116201322.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom 29. augusta 8 a 10, Bratislava, IČO: 30 807 484, proti žalovanému: T., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., M., zastúpený: JUDr. Pavol Gráčík, advokát so sídlom v Nitre, Farská 40, v konaní o zaplatenie sumy 1.449,61 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 30. júna 2021, č. k. 16C/25/2016-139, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žalobcovi voči žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 30. júna 2021, č. k. 16C/25/2016-139 pri právnom posúdení podľa ust. § 420 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 238 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.449,61 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. O trovách konania s poukazom na ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP rozhodol tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

3. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.449,61 eur s prísl. z titulu vyplatených dávok dôchodkového poistenia formou vdovského dôchodku poškodenej M. U. za obdobie od 01.01.2014 do 31.12.2014. K žalobe priložil Trestný rozkaz Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 2T/35/2007 zo dňa 03.04.2007, potvrdenie o výške vyplatených dôchodkových dávok zo dňa 09.03.2015, výzvu č. 20/2015 zo dňa 20.04.2015, žiadosť o splnenie povinnosti nahradiť škodu zo dňa 31.08.2015 a pokus o zmier zo dňa 27.10.2015.

4. V predmetnej veci Okresný súd v Nitre vydal platobný rozkaz č. 16C 25/2016-11, zo dňa 01.02.2016, proti ktorému podal žalovaný odpor namietajúc svoju pasívnu legitímáciu v spore s poukazom na ust. § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

5. Súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol rozsudkom, č. k. 16C/25/2016-34 zo dňa 18.10.2016 tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.449,61 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania. Proti uvedenému rozsudku bolo zo strany žalovaného podané odvolanie. O odvolaní rozhodol Krajský súd v Nitre, rozsudkom, č. k.

5Co/33/2017-55 zo dňa 21.02.2018 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č. k. 5Co/33/2017-55 zo dňa 21.02.2018 podal žalovaný dovolanie. O dovolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 2Cdo/63/2019-112 zo dňa 19.12.2019, pričom napadnutý rozsudok zrušil podľa § 449 ods. 1 v spojení s § 450 CSP a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Následne Krajský súd v Nitre, uznesením č. k. 5Co/24/2020-123 zo dňa 30.12.2020 podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Súd vo veci opätovne nariadil pojednávanie, posúdil podstatné skutkové tvrdenia strán sporu, a vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a, trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 2T/35/2007 zo dňa 03.04.2007, rozpisom vyplatených dávok, potvrdením o vyplatení dávok, žiadosťou o splnení povinnosti nahradiť škodu, výzvou č.20/2015, pokusom o zmier, pracovnou zmluvou a poistnou zmluvou.

8. Súd prvej inštancie skonštatoval, že v konaní nebolo medzi stranami sporné, že žalovaný bol Okresným súdom Trenčín platobným rozkazom č. k. 2T 35/2007-204, vydaným dňa 03.04.2007, právoplatným 19.05.2007 uznaný za vinného zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31.12.2005, ktorého sa dopustil dňa 24.08.2004 ako vodič nákladného motorového vozidla zn. D. A., keď sa dostatočne nevenoval riadeniu vozidla, narazil do nákladného vozidla zn. J., čím došlo k ťažkým zraneniam spolujazdca L. U., ktorý na mieste dopravnej nehody zraneniam podľahol. Rovnako nebolo sporné, že žalovaný spôsobil dopravnú nehodu v rámci plnenia si pracovných úloh žalovaného vozidlom, ktorého vlastník bol zamestnávateľ žalovaného Veľkoobchod - ZBRANE, spol. s r.o., ktorý mal uzatvorenú poistnú zmluvu s Komunálnou poisťovňou, a.s., predmetom ktorej bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Nebolo rovnako sporné ani vyplatenie dávok p. U..

9. V odôvodnení svojho rozhodnutia prvoinštančný súd poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/19/2008 zo dňa 21.01.2009, ktorý opakovane vo viacerých rozhodnutiach vyslovil právny názor, že nárok na náhradu škody, ktorá Sociálnej poisťovni vznikla výplatom dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby vzniká Sociálnej poisťovni tým, že uhradila svojmu poistencovi dávky nemocenského poistenia alebo dôchodkového zabezpečenia, ktoré boli poskytnuté a vyplatené ako následok zavineného protiprávneho konania tretej osoby proti poistencovi. Tretia osoba má povinnosť nahradiť poskytnuté dávky alebo nahradiť škodu Sociálnej poisťovni len v takom rozsahu, v akom je jej zavinené protiprávne konanie v príčinnej súvislosti s poskytnutými dávkami, na ktoré poistencovi vznikol nárok v dôsledku konania tretej osoby. Pre priznanie regresných nárokov Sociálnej poisťovne (t. j. „náhrady dávok“, resp. „náhrady škody“) vyplývajúcich z osobitného občianskoprávneho vzťahu upraveného zákonom o sociálnom poistení je vždy rozhodujúci prvok zavinenia tretej osoby. Zavinenie ako subjektívna kategória je v prípade tohto občianskoprávneho zodpovednostného vzťahu neopomenuteľným predpokladom vzniku zodpovednosti, a keďže osobitný predpis zákon o sociálnom poistení otázku zavinenia (spoluzavinenia) v tomto zodpovednostnom vzťahu neupravuje, treba vychádzať zo všeobecnej úpravy § 420 a § 441 Občianskeho zákonníka (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/19/2008 z 21.01.2009). Rovnaký názor vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/125/2010 z 31.07.2012 a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/27/2021 z 10.03.2021.

10. Ďalej uviedol, že nárok Sociálnej poisťovne podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je jej samostatným regresným nárokom, ktorý nie je nárokom na náhradu škody v zmysle Občianskeho zákonníka, ale samostatným nárokom na náhradu škody vyplývajúcim z predmetného ustanovenia. To, čo sa v pôsobnosti zákona č. 461/2003 Z. z. rozumie pod „škodou“, vyplýva priamo z § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. [ktorý preto vo vzťahu k všeobecnej úprave danej Občianskym zákonníkom (lex generalis) predstavuje osobitný právny predpis (lex specialis) majúci pri aplikácii prednosť]. Škodou v zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. treba preto rozumieť ujmu, ktorá vznikla tým, že Sociálna poisťovňa vyplatila dávku dôchodkového poistenia v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb. V skutkovo a právne obdobných prípadoch nie je preto pre záver súdu o vzniku škody a zistenie jej výšky významné to, či a aké dávky vyplácala soc. poisťovňa niektorému príjemcovi pred zavineným protiprávnym konaním tretej osoby; určujúcim (okrem splnenia ďalších zákonných predpokladov) je, aké

dávky vyplatila v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby. Iné nazeranie na škodu a jej výšku nemá pri aplikácii tohto ustanovenia zákonný podklad (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/109/2018 zo dňa 26.06.2018).

11. Žalovaný v priebehu konania namietal, že v konaní nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom, pretože týmto mal byť podľa jeho názoru predovšetkým jeho zamestnávateľ. S týmto názorom sa súd nemôže stotožniť, pretože predpoklady zodpovednosti za škodu uvedené v ustanovení § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka boli naplnené [1. protiprávne konanie (porušenie určitej povinnosti) škodcu, 2. vznik škody a 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou]. Aj ustanovenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov používa pojem „zavinené protiprávne konanie“ z ktorého je pri uplatnení slovného výkladu celkom zrejmé, že prvoradým cieľom zákonodarcu bolo postihovať toho, kto spôsobil škodu v dôsledku svojho protiprávneho zavineného konania, pričom medzi protiprávnym konaním a škodou musí byť príčinná súvislosť (kauzálny nexus), čo bolo preukázané trestným rozkazom, ktorým bol uznaný za vinného žalovaný. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že v prípade, ak by bol automaticky braný na zodpovednosť iba zamestnávateľ žalovaného (§ 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka) predmetné ustanovenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov by sa stalo obsolentným, pretože osoba, ktorá svojím zavineným protiprávnym konaním spôsobila škodu by sa pri takomto nelogickom výklade automaticky exkulpovala zo zodpovednosti za vzniknutú škodu, v dôsledku čoho by nebolo ani potrebné skúmať zavinenie osoby, ktorá škodu spôsobila. Skúmanie zavineného protiprávneho konania je však v predmetnom prípade kľúčovou otázkou, ktoré však v prípade žalovaného spochybnené nebolo.

12. Pokiaľ žalovaný uprimoval pozornosť na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3MCdo/19/2008 zo dňa 21.01.2009 ani toto rozhodnutie paradoxne nevyznieva v jeho prospech, a to z nasledujúcich dôvodov. Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia totiž vyplýva, že „pre priznanie regresných nárokov Sociálnej poisťovne (t.j. „náhrady dávok“ resp. „náhrady škody“) vyplývajúcich z osobitného občianskoprávneho vzťahu upraveného vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami je vždy rozhodujúci prvok zavinenia tretej osoby (viď tiež v nich použité slovné spojenia „v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania“), a to bez zreteľa na to, či v prípade tejto tretej osoby prichádzala v inom (napr. pracovnoprávnom) právnom vzťahu do úvahy jej objektívna zodpovednosť“. Najvyšší súd Slovenskej republiky v predmetnom prípade tak vyjadril nevyhnutnú potrebu skúmania protiprávneho konania samotnej tretej osoby, bez ohľadu na skutočnosť, či by prichádzala do úvahy objektívna zodpovednosť zamestnávateľa tejto tretej osoby.

13. K judikátu, na ktorý poukazoval právny zástupca žalovaného (R 3/1984), súd poznamenáva, že tento sa nevzťahuje na uvedený právny vzťah, ktorý je predmetom tohto sporu, pretože základ tohto právneho vzťahu determinuje právna úprava lex specialis a to zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a v otázke zavinenia je nevyhnutné podporne použiť ustanovenia o zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Spomenutý judikát však takýto právny vzťah nerieši, keďže sa zaoberá zodpovednosťou za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov spadajúcu priamo pod režim Občianskeho zákonníka, čo je zjavne rozdielny právny vzťah, v porovnaní s meritom prejednávanej veci.

14. V ďalšej argumentácii súd uviedol, že je bezpredmetné koho mal žalovať žalobca ako žalovaného v druhom rade (poisťovňu), pretože žaloval priamo osobu, ktorej zavinené protiprávne konanie bolo preukázané bez akýchkoľvek pochybností a dokonca ani nebolo sporné. V tejto časti podľa názoru súdu nie je nevyhnutné zaoberať sa otázkou, či mal alebo nemal žalobca žalovať poisťovňu ako žalovaného v druhom rade, pretože pasívna vecná legitimácia svedčí žalovanému ako zodpovednostnému subjektu.

15. Zákonným predpokladom vzniku nároku žalobcu je, že vyplatil svojmu poistencovi dávky nemocenského poistenia alebo dôchodkového zabezpečenia, ktoré boli poskytnuté a vyplatené ako následok zavineného protiprávneho konania tretej osoby proti poistencovi. Uvedené podmienky v konaní splnené boli, preto súd žalobe vyhovel a uložil žalovanému, aby zaplatil žalovanú sumu 1.449,61 eura žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, pretože nebol dôvody na uloženie dlhšej lehoty na plnenie (paričnej lehoty), ani neboli preukázané okolnosti, ktoré by odôvodňovali takéto rozhodnutie súdu.

16. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, tak že úspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože si v konaní žiadne trovy neuplatnil.

17. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Úvodom zhrnul odôvodnenie súdu prvej inštancie napadnutého rozhodnutia, pričom s takto zaujatými právnymi závermi žalovaný nesúhlasí a považuje ich za rozporné s logikou.

18. V podanom odvolaní namietal postup súdu, keď na daný prípad neaplikoval ust. § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru žalovaného ak by sa pripustila relevantnosť právneho názoru súdu, popieral by sa tým samotný účel zákona ohľadom zodpovednosti za škodu fyzickej alebo právnickej osoby aj keď k zavinenému porušeniu povinností dochádza pri činnosti tejto fyzickej alebo právnickej osoby tými, ktorí boli na túto činnosť použítí. Fyzické a právnické osoby sú na daný účel aj poistené, a teda tak ako je tomu aj v tomto prípade, kedy vtedajší zamestnávateľ žalovaného mal uzavretú poisťovnú zmluvu na poistenie zodpovednosti za škodu pri prevádzke motorového vozidla a z tejto poisťovnej zmluvy sa 9 rokov žalobcovi predmetná náhrada škody, ktorú si uplatňuje od žalovaného aj uhrádzala. Uviedol, že sa týmto popiera princíp povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „PZP“), keďže sa predmetná náhrada škody nebude môcť z PZP ani uhradiť v prípade, ak škodu spôsobí pri činnosti vlastníka vozidla jeho pracovník. Výklad súdu považuje za absolútne nelogický a hrubo nerešpektujúci účel zákona, ktorý je jednoznačne postavený na zodpovednostnom princípe podnikateľa pri výkone jeho činnosti, ktorý je na daný účel aj poistený.

19. Ďalej žalovaný v podanom odvolaní namietal nesprávnu interpretáciu uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 M Cdo 19/2008. Opätovne poukázal na jeho relevantnú časť v znení: Keďže osobitné predpisy (zákon č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni a zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení) otázku zavinenia (spoluzavinenia) v tomto vzťahu neupravujú, treba vychádzať zo všeobecnej úpravy (§ 420 a § 441 Občianskeho zákonníka). Žalovaný sa nestotožňuje so záverom súdu, že Občiansky zákonník je len všeobecným zákonom a preto v tomto prípade na neho nie je potrebné a ani možné prihladať. Pojem „náhrada škody za protiprávne konanie“ zákon o sociálnom poistení nijako nevysvetľuje/neupravuje, a teda logicky sa jeho právna úprava musí riadiť príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka konkrétne § 420 ods. 2 OZ. Vzhľadom na uvedené má za to, že § 238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení síce upravuje osobitný prípad náhrady škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni, avšak otázka zodpovednosti škodcu z hľadiska zavinenia je stále prenechávaná úprave podľa Občianskeho zákonníka. Zdôrazňuje, že ustanovenie § 238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení tak nie je možné aplikovať na posúdenie otázky zodpovednosti za škodu z hľadiska zavinenia, keďže táto právna norma vôbec nevysvetľuje (neupravuje) ako sa zavinenie má posudzovať, a že táto úprava je stále prenechávaná úprave podľa Občianskeho zákonníka, keďže zákon o sociálnom poistení takúto právnu úpravu nemá, pričom tento záver je v plnej miere odobrený uznesením Najvyššieho súdu SR. Žalovaný má za to, že sa súd nesprávne vysporiadal s právnym názorom Najvyššieho súdu SR v uznesení sp. zn. 3 MCdo 19/2008, čím vec nesprávne právne posúdil, a teda je rozsudok preukázateľne nezákonný, svojvoľný a arbitrárny.

20. Ďalší dôvod, ktorý zakladá podľa názoru žalovaného nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia je, že vzhľadom na dikciu ust. § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd pri uvedení slovného spojenia „tretej osoby“ bližšie nešpecifikoval, čo toto spojenie obsahuje, resp. akých osôb sa týka, čím postupoval v rozpore so záväzným názorom odvolacieho súdu.

21. Poukazuje na doktrinálny výklad, s ktorým sa súd nijako nevysporiadal, a v zmysle ktorého zodpovednosť vodiča na základe všeobecnej zodpovednosti za škodu neprichádza do úvahy v prípade predvídanom v § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda ak škodu dopravným prostriedkom spôsobí osoba, ktorá je vo vzťahu k právnickej osobe podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka tzv. použitou osobu, teda ktorú právnická osoba použila na výkon svojej činnosti a zároveň možno identifikovať v činnosti použitej osoby vecnú, časovú a miestnu súvislosť s činnosťou právnickej osoby, čiže tak ako je to aj v prejednanom prípade, nemožno voči vodičovi uplatňovať právo na náhradu škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť za škodu spôsobenú zavineným protiprávnym konaním tak nesie výlučne právnická osoba, ktorá vodiča na plnenie svojich úloh alebo v priamej súvislosti s ich plnením použila. Z uvedeného vyplýva aj to, že sa súd nesprávne vysporiadal s pasívnou vecnou

legitimáciou, pretože žalovaným má byť zamestnávateľ, resp. poisťovňa s ktorou mal v čase dopravnej nehody uzavreté PZP.

22. Podľa názoru žalovaného neobstojí ani názor súdu, že ak by mali byť žalovanými práve uvedené subjekty, ustanovenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. by sa stalo obsolétnym, pretože osoba, ktorá svojim zavineným protiprávnym konaním spôsobila škodu by sa pri takomto výklade automaticky exkulpovala zo zodpovednosti za vzniknutú škodu, v dôsledku čoho by nebolo ani potrebné skúmať zavinenie osoby, ktorá škodu spôsobila.

23. Záverom poukazuje na rozhodnutie súdu R3/1984, podľa ktorého ak nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku organizácie uplatňuje žalobca len voči vodičovi - priamemu škodcovi na základe jeho zodpovednosti za zavinenie podľa § 420 Občianskeho zákonníka, vždy treba súčasne zisťovať, či škoda nebola spôsobená v rámci plnenia úloh zamestnávateľa v zmysle § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V kladnom prípade nemožno ustáliť zodpovednosť priameho škodcu - vodiča podľa § 420 Občianskeho zákonníka, i keď je v žalobe takto uplatňovaná.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a prizná žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

25. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca uvádzajúc, že zotrváva na vyjadreniach uvedených počas súdneho konania a rozsudok napadnutý odvolaním navrhuje potvrdiť.

26. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

27. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Súd prvej inštancie pri opätovnom rozhodovaní o uplatnenom nároku žalobcu voči žalovanému týkajúcem sa zaplata sumy 1.449,61 eura, spravujúc sa aj záväzným právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 2 CSP, tak ako bol obsiahnutý v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 5Co/24/2020-123 zo dňa 30.12.2020, v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a dôkazy v spise sa nachádzajúce zároveň vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 CSP, t. j. dodržal myšlienkový postup ich hodnotenia jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti. Následne uplatnený žalobný nárok zo strany žalobkyne aj správne posúdil podľa odcitovaných ustanovení špeciálneho právneho predpisu (zák. č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení) ako aj predpisu všeobecného (Občiansky zákonník). Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v ďalšom odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

29. Na potvrdenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že sa plne stotožňuje s konštatovaním prvoinštančného súdu v tom smere, že uplatnený žalobný nárok zo strany žalobcu je možné charakterizovať ako samostatný regresný nárok v zmysle § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení, a nie ako nárok na náhradu škody podľa § 420 a nasl. OZ. Samotná škoda je v zmysle ust. § 238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení špeciálnou úpravou, majúcou prednosť pred úpravou všeobecnou, zachytenou v rámci OZ. Škoda podľa tohto špeciálneho predpisu (zákona) sa vlastne rovná ujme, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku vyplatenia dôchodkových dávok svojmu poistencovi v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby. V danom prípade za zavinené protiprávne konanie tretej osoby súd prvej inštancie správne považoval konanie žalovaného ako subjektu, ktorý zavinil predmetnú dopravnú nehodu, za čo bol aj právoplatne odsúdený v trestnom konaní.

30. V tejto súvislosti súd prvej inštancie správne konšatoval aj danosť zavinenia na strane žalovaného v zmysle § 420 ods. 1 OZ, pretože špeciálny predpis (zákon č. 461/2003 Z. z.) bližšie neupravuje podmienky zavinenia na rozdiel od predpisu všeobecného, ktorým je OZ. V danom prípade v konaní žalovaného bolo preukázané naplnenie všetkých troch podmienok pre konštatovanie zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 OZ, t. j. porušenie právnej povinnosti, vznik škody a príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym konaním a vzniklou škodou. Prvoinštančný súd ďalej správne poukázal aj na to, že skúmanie protiprávneho konania tretej osoby je v danom prípade kľúčovou otázkou, pričom v danej prejednávanej veci toto protiprávne konanie žalovaného bolo preukázané.

31. S poukazom na uvedené je potom potrebné námietky žalovaného prezentované či už v prvostupňovom, odvolacom alebo dovolacom konaní v tom smere, že pasívna vecná legitímácia v tomto spore by namiesto žalovaného mala svedčiť jeho vtedajšiemu zamestnávateľovi, resp. poisťovni, u ktorej bolo dojednané povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, považovať zo strany odvolacieho súdu za neopodstatnené. V danom prípade bolo na žalobcovi, či za pasívne legitimovaný subjekt v tomto spore určí iba žalovaného (tak ako aj vlastne urobil) prípadne popri ňom určí aj ďalší subjekt (zamestnávateľ, resp. poisťovňa). Za stavu brania na zodpovednosť iba zamestnávateľa podľa § 420 ods. 2 OZ by došlo k tej situácii, že ust. § 238 ods. 1 cit. zák. by získalo charakter obsolentnosti, pretože osoba protiprávne konajúca by sa vyvinila spod zodpovednosti za vzniknutú škodu.

32. Odvolací súd ďalej poznamenáva, že prvoinštančný súd sa správne vysporiadal aj s právnym záverom rezultujúcim z obsahu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo/19/2008 zo dňa 21.1.2009, pričom je z neho možné vyvodiť to, že pre priznanie regresných nárokov sociálnej poisťovne vyplývajúcich z osobitného občianskoprávneho vzťahu je vždy rozhodujúci prvok zavineného protiprávneho konania tretej osoby, bez ohľadu na to, či prichádza do úvahy jej objektívna zodpovednosť napr. v pracovnoprávnom vzťahu.

33. V kontexte týchto dôvodov odvolací súd napadnutý prvoinštančný rozsudok podľa § 387 ods. 1 v spojení s § 387 ods. 2 CSP ako vecne správny potvrdil. Zároveň s poukazom na tie isté procesné ustanovenia potvrdil aj súvisiaci výrok o náhrade trov prvoinštančného konania.

34. O náhrade trov odvolacieho a dovolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 453 ods. 3 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi voči žalovanému náhradu trov dovolacieho a odvolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne takéto trovy nevznikli, resp. s ich náhradou neuplatnil.

35. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia

opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).